

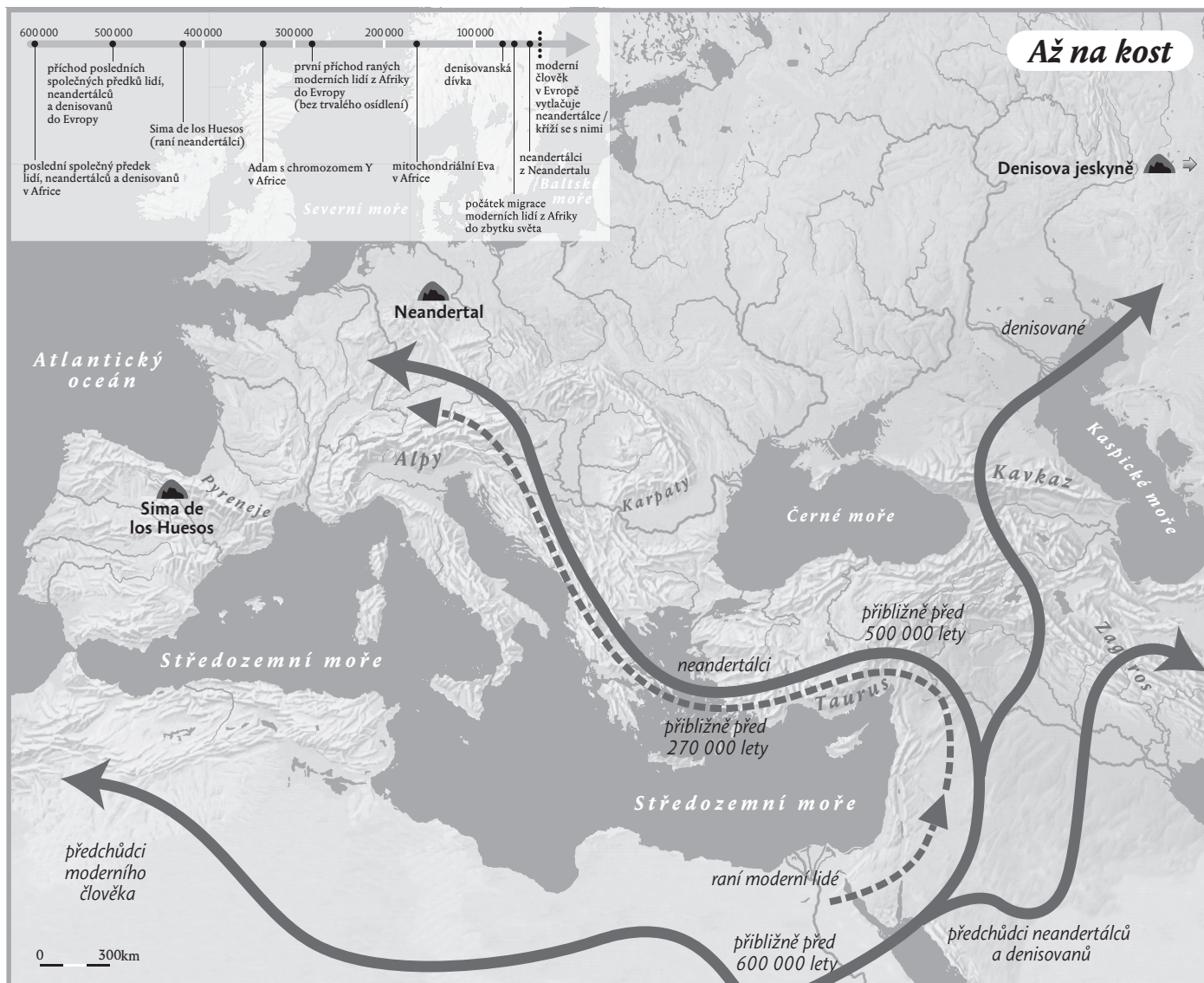
Johannes Krause a Thomas Trappe

ZROZENÍ EVROPANŮ

Skutečný příběh našich předků
vyprávěný geny

Doprovodné materiály
k audioknize

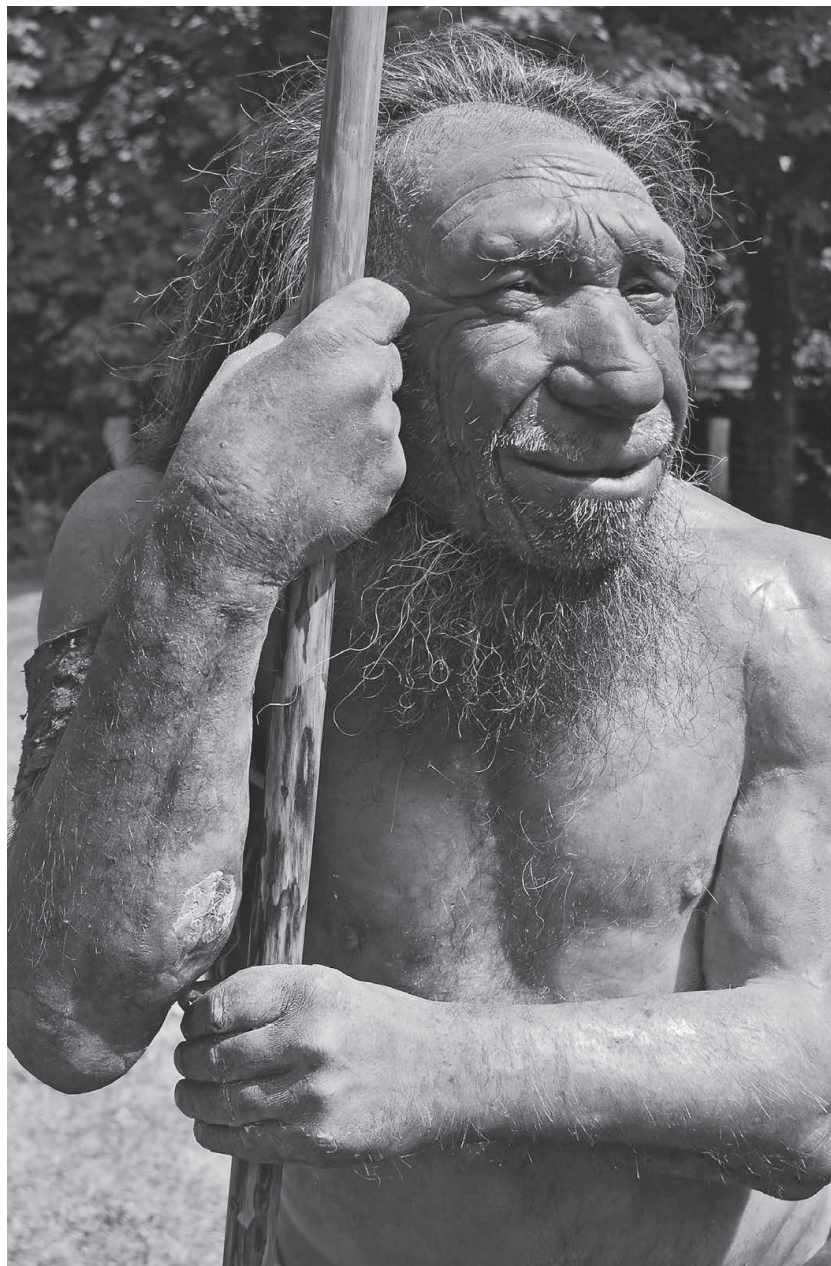
Johannes Krause odebírá vzorek DNA z pažní kosti neandertálce z údolí Neandertal, podle něhož jsou tito archaičtí lidé pojmenováni.

Největším nebezpečím při analýze DNA je kontaminace vzorku. Aby k ní nedocházelo, odebírají se vzorky kostí v ochranných oblecích a v hermeticky uzavřených místnostech.

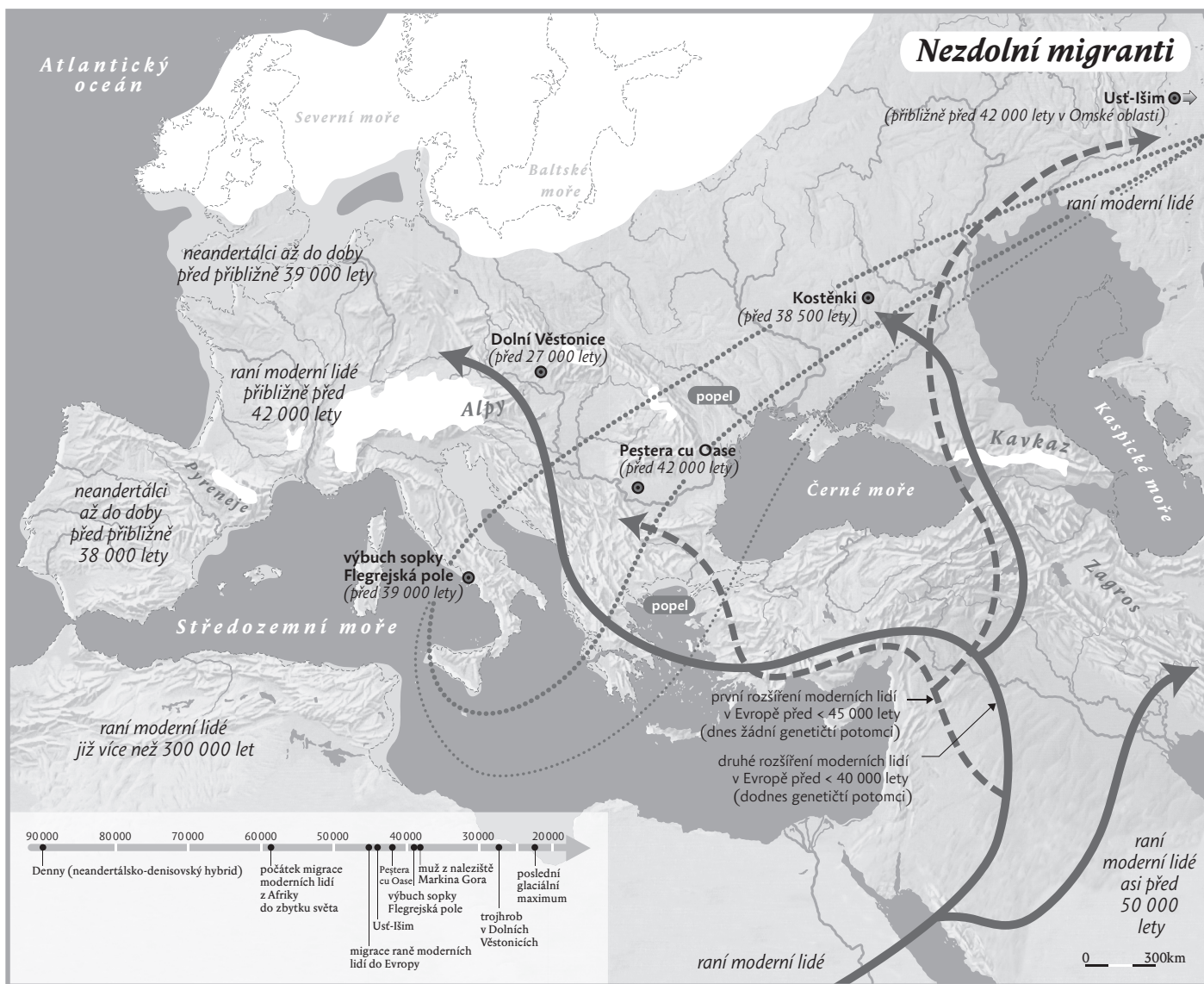

Denisova jeskyně v pohoří Altaj na Sibiři, kde byla nalezena prstní kůstka denisovské dívky. V této jeskyni žili také raní moderní lidé a neandertálci.

Rekonstrukce neandertálce v Neanderthal Museum v německém městě Mettmann. Většina dnešních lidí v sobě nese geny tohoto pračlověka, byť jen asi ze dvou procent.

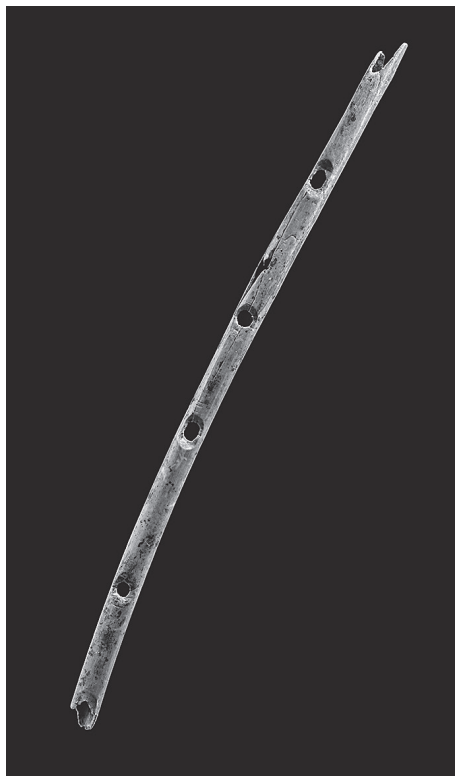

Evropané doby kamenné milovali sošky-venuše. Venuše z Hohlefeldu byla vyřezána z mamutoviny ve Švábské Juře (Schwäbische Alb) před 35 až 40 tisíci lety.

Přibližně 35 až 41 000 let starý lví muž je jedním z nejstarších známých uměleckých děl lidstva. Byl nalezen v jeskyni Hohlenstein-Stadel ve Švábsku a je zhotoven z mamutoviny.

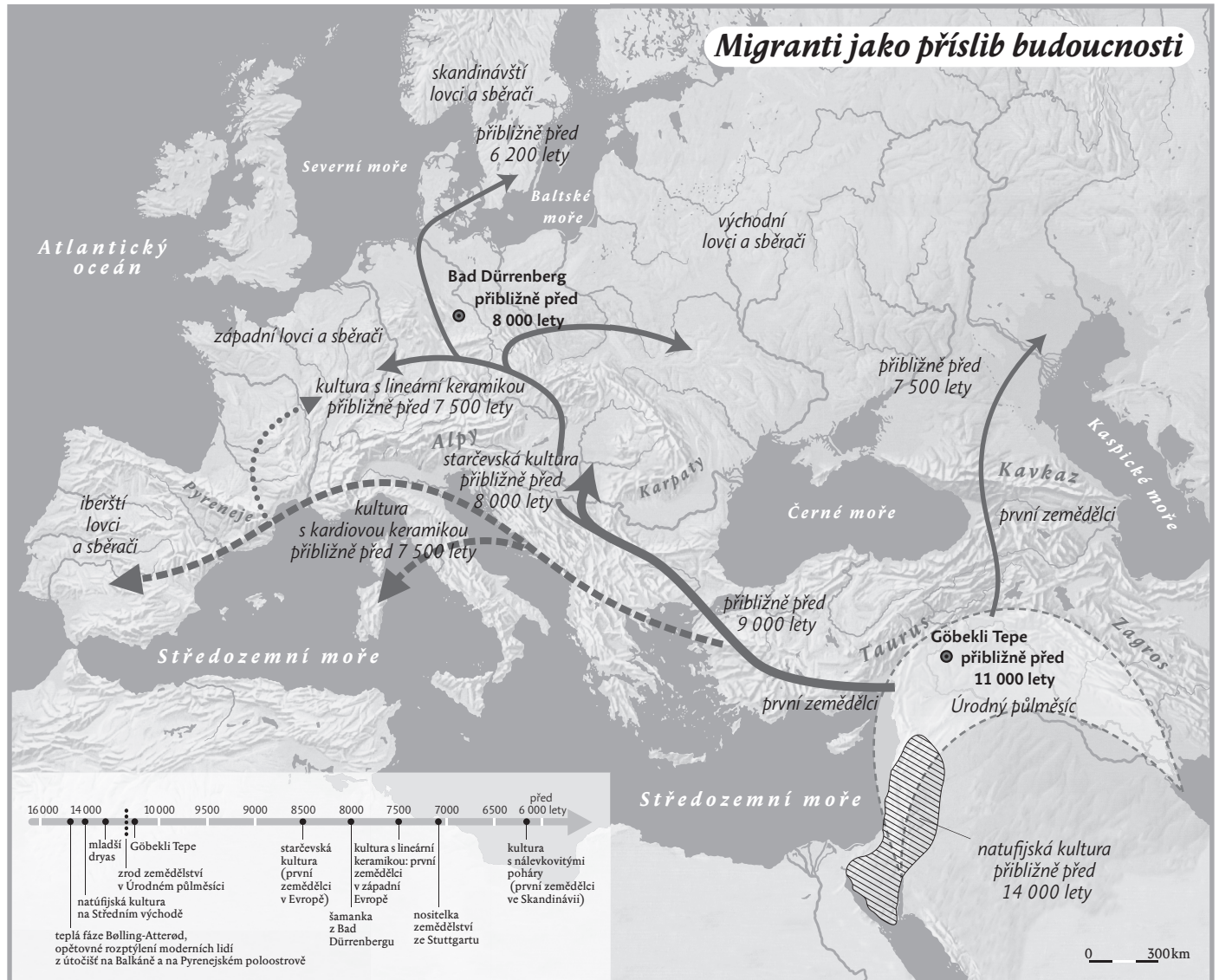

Jeskynní koncerty: V lokalitě Hohler Fels ve Švábsku vyrobili lidé nejméně před 35 000 lety flétnu z ptačí kosti. Jde o dosud nejstarší doklad hudebního nástroje.

Jedna z mnoha jeskynních maleb v jeskyni Chauvet v jižní Francii. Je na ní vyobrazen pratur, koně a nosorožci srstnatí. Tato impozantní galerie vznikla před 37 až 28 tisíci lety.

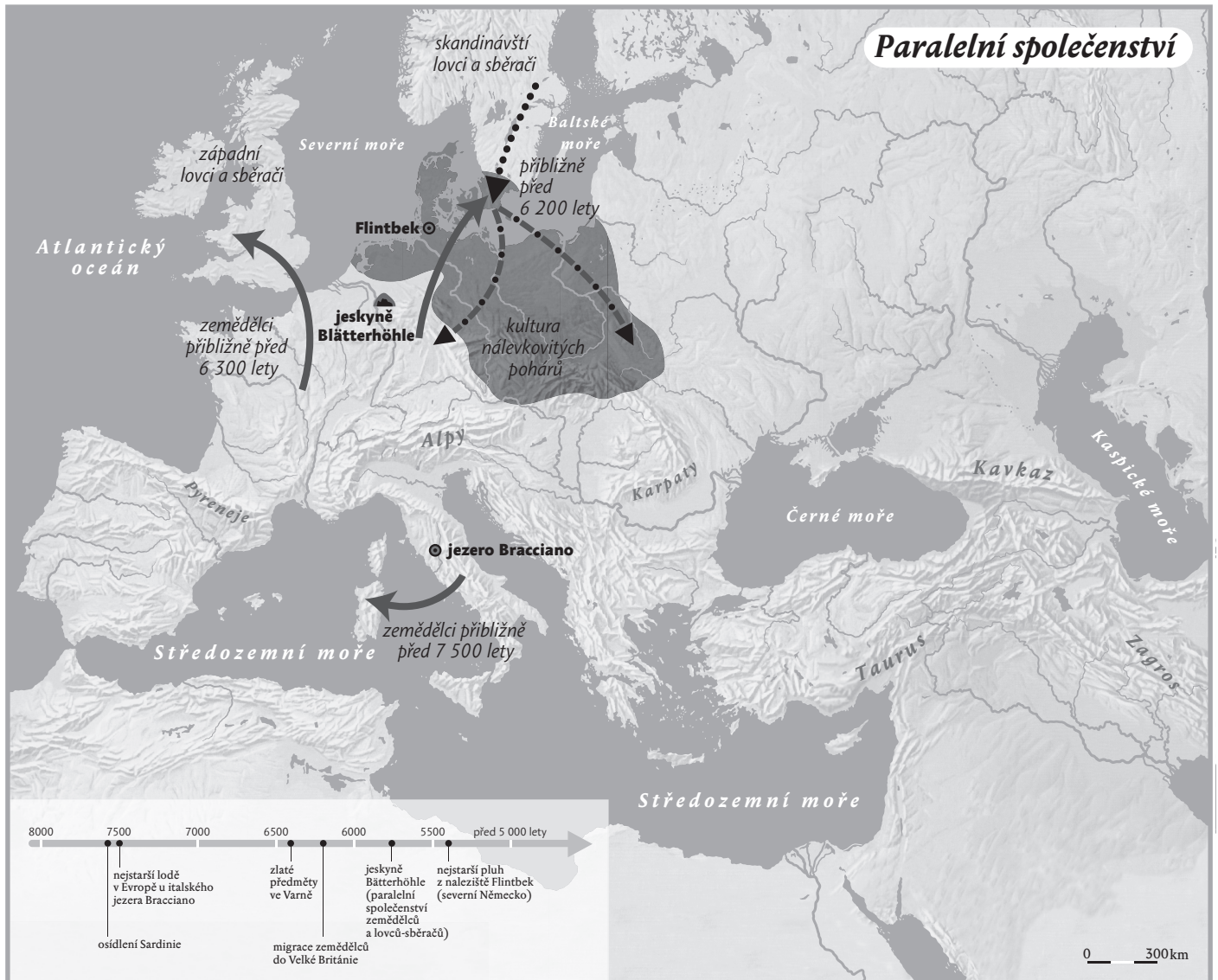

Takhle nějak mohla vypadat šamanka z Bad Dürrenbergu (Sasko-Anhaltsko). Byla působivou představitelkou období mezolitu, které v Evropě začalo před 11 700 lety. Zemřela pravděpodobně na infekci.

Vykopávky v jihoanatolském komplexu Göbekli Tepe. V tomto kraji se usadili první lovci a sběrači, kteří později přešli na zemědělství.

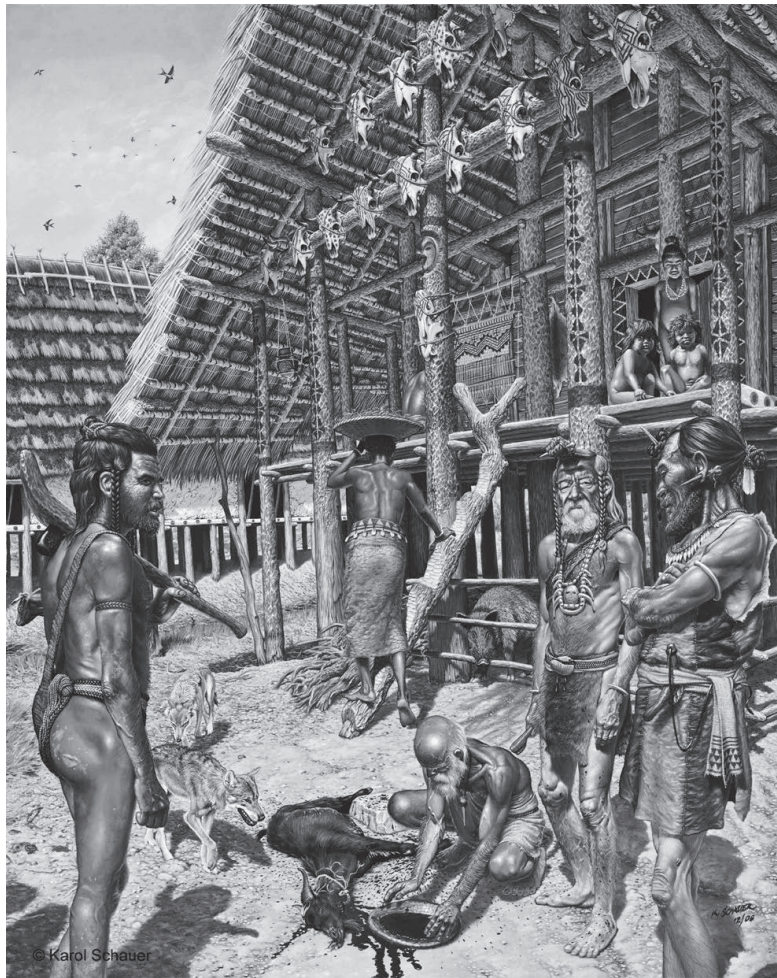

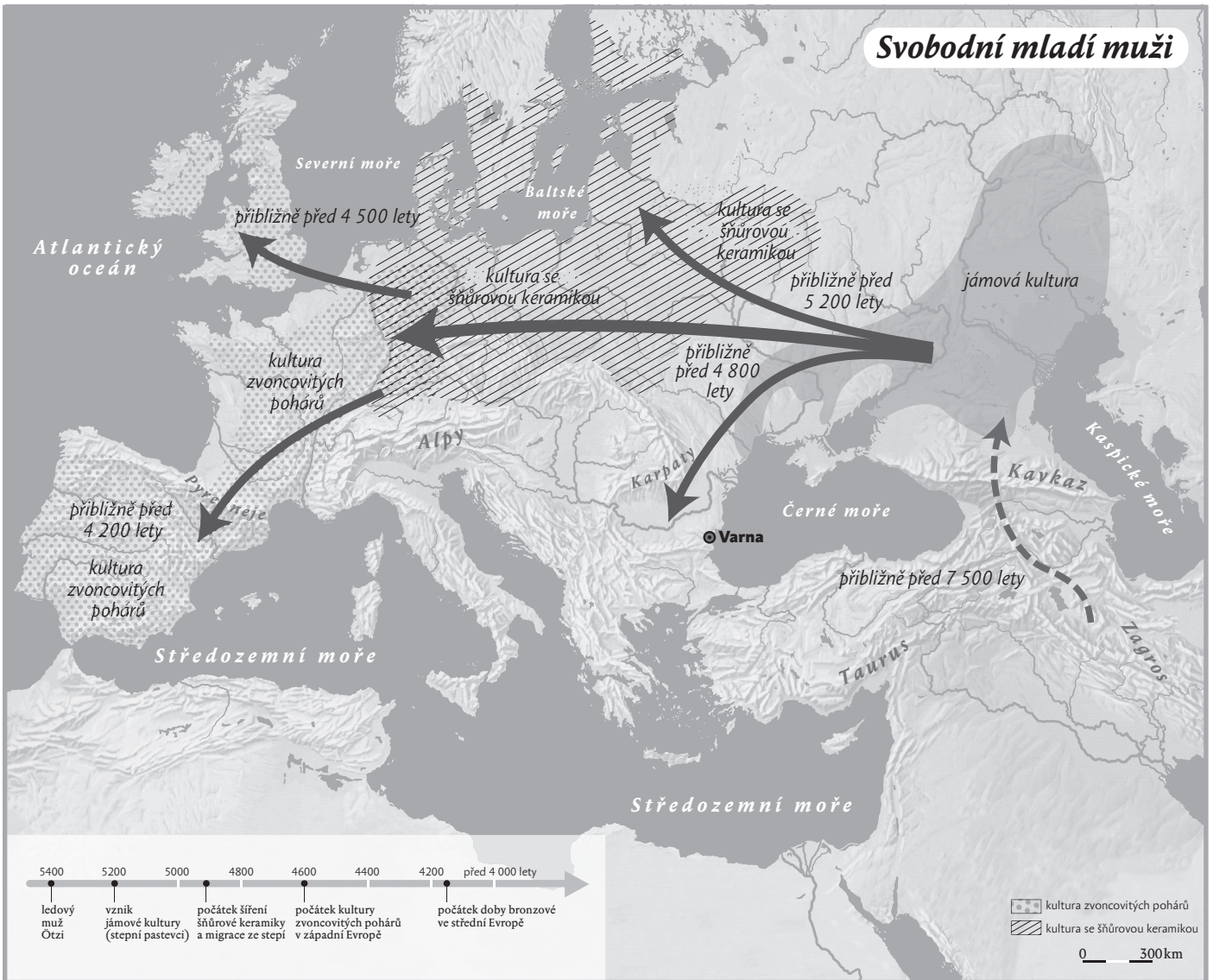

S příchodem zemědělců z Anatólie před 8 000 lety se do Evropy dostalo i pastevectví. V pozdním neolitu, tedy asi před 4 800 lety, pak ještě nabylo na intenzitě.

Zabíjačka v osadě raných zemědělců. Maso však bývalo na jídelníčku jen zřídka – zvířata sloužila především k produkci mléka.

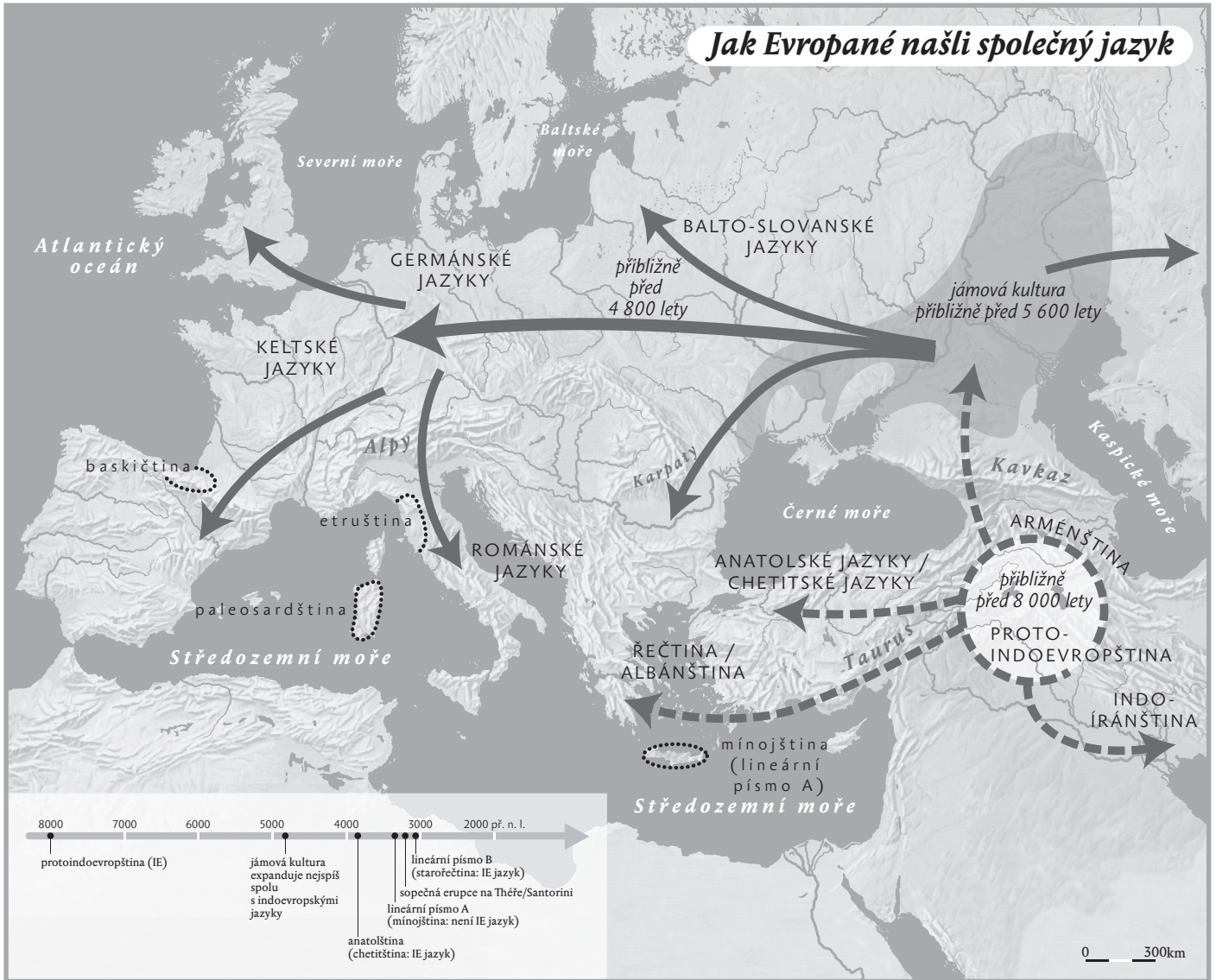

Pro jámovou kulturu byly typické obrovské pohřební mohyly, které jsou v Pontsko-kaspické stepi k vidění dodnes. Sloužily nejspíš i k orientaci v rovinaté krajině.

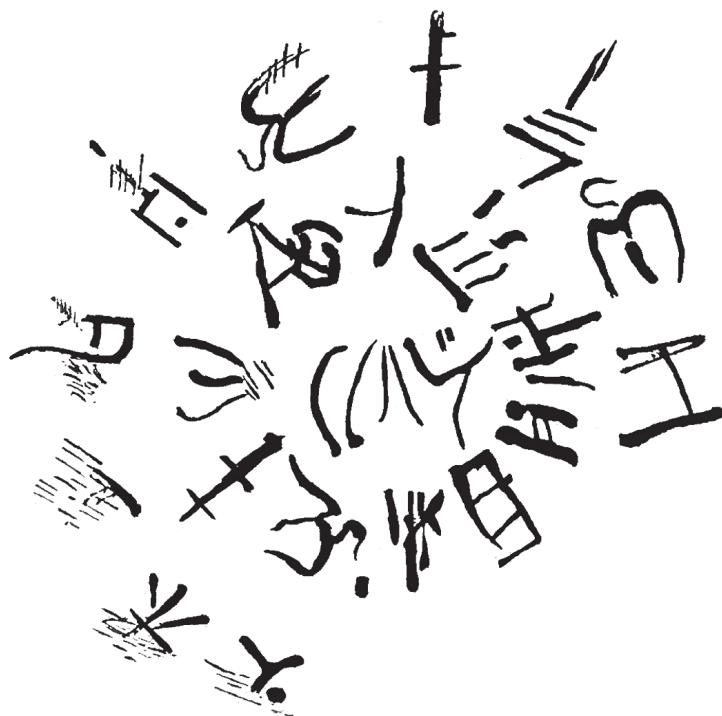
ovšem víme, že na jejich potomcích jezdíme dodnes. Zato když se začalo s ochranou posledního domnělého potomka evropských divokých koní v podobě koně Převalského, žádní evropští divocí koně už vlastně neexistovali.

Rekonstrukce domestikovaného koně z východní Evropy, jehož potomky jsou dnešní koně Převalského. Migranti ze stepních oblastí později předsedali na evropského koně.

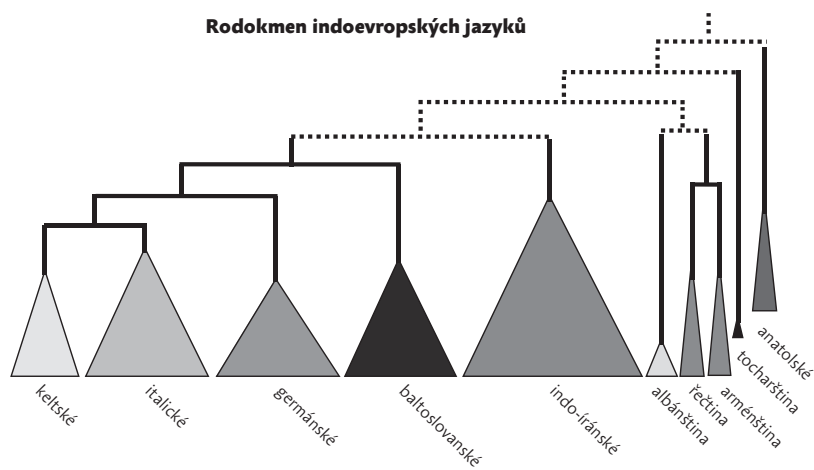

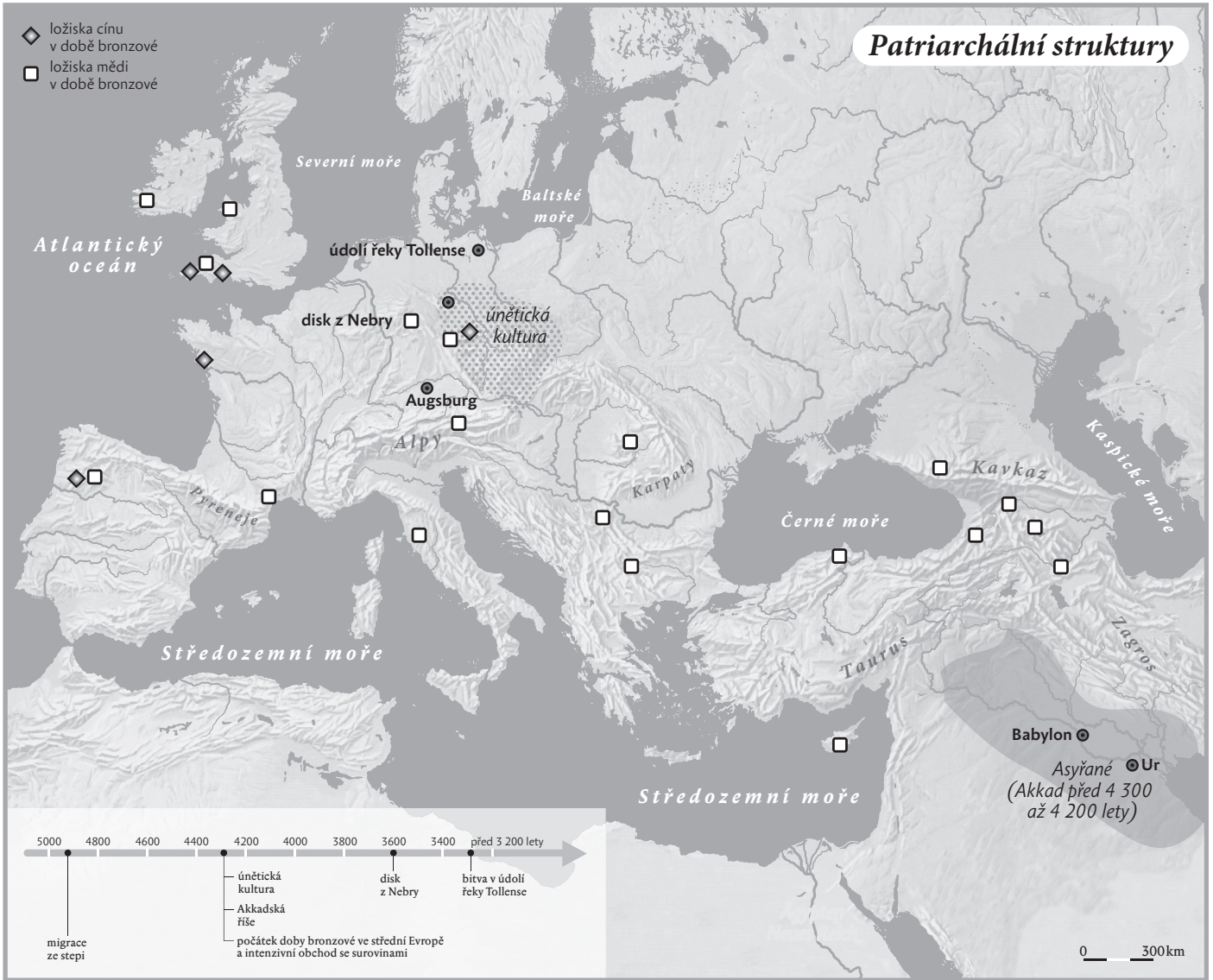
Minojci používali písmo známé jako lineární písmo A. Dodnes se ho nepodařilo rozluštit. Na rozdíl od řečtiny, již se ve stejné době mluvilo v pevninském Řecku, nepatří jazyk zaznamenaný lineárním písmem A mezi jazyky indoevropské.

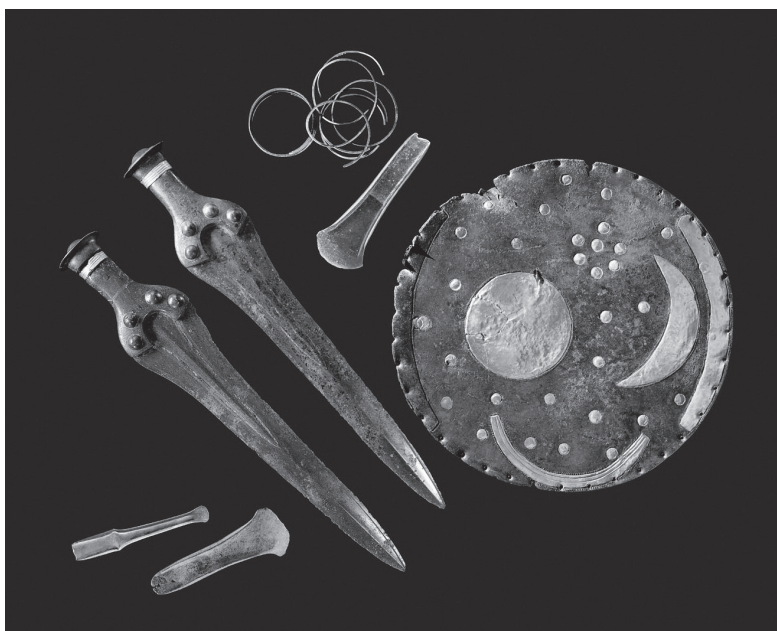

Freska z doby bronzové ze sopečného ostrova Santorini ukazuje plavbu mínojských lodí. Minojci žili převážně na Krétě. Spolu s mínojskou civilizací zanikl i jejich jazyk.

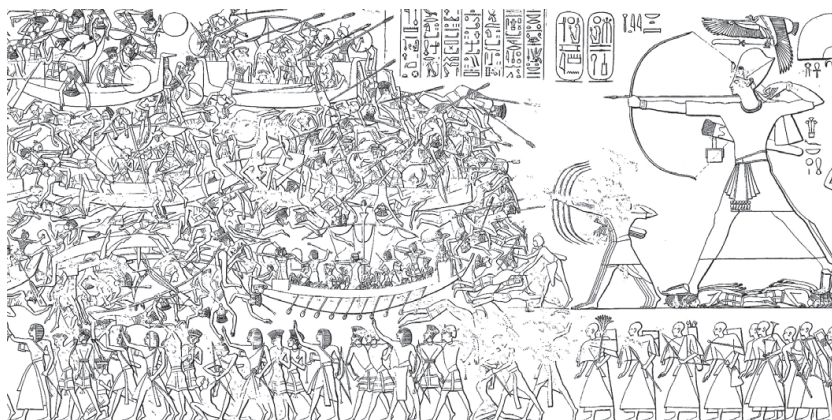

Podle hybridní teorie vyvinuté na institutu v Jeně mají indoevropské jazyky svůj původ v dnešním Íránu. Anatolské jazyky a tocharština (jíž se mluvilo v severozápadní Číně) dnes již neexistují.

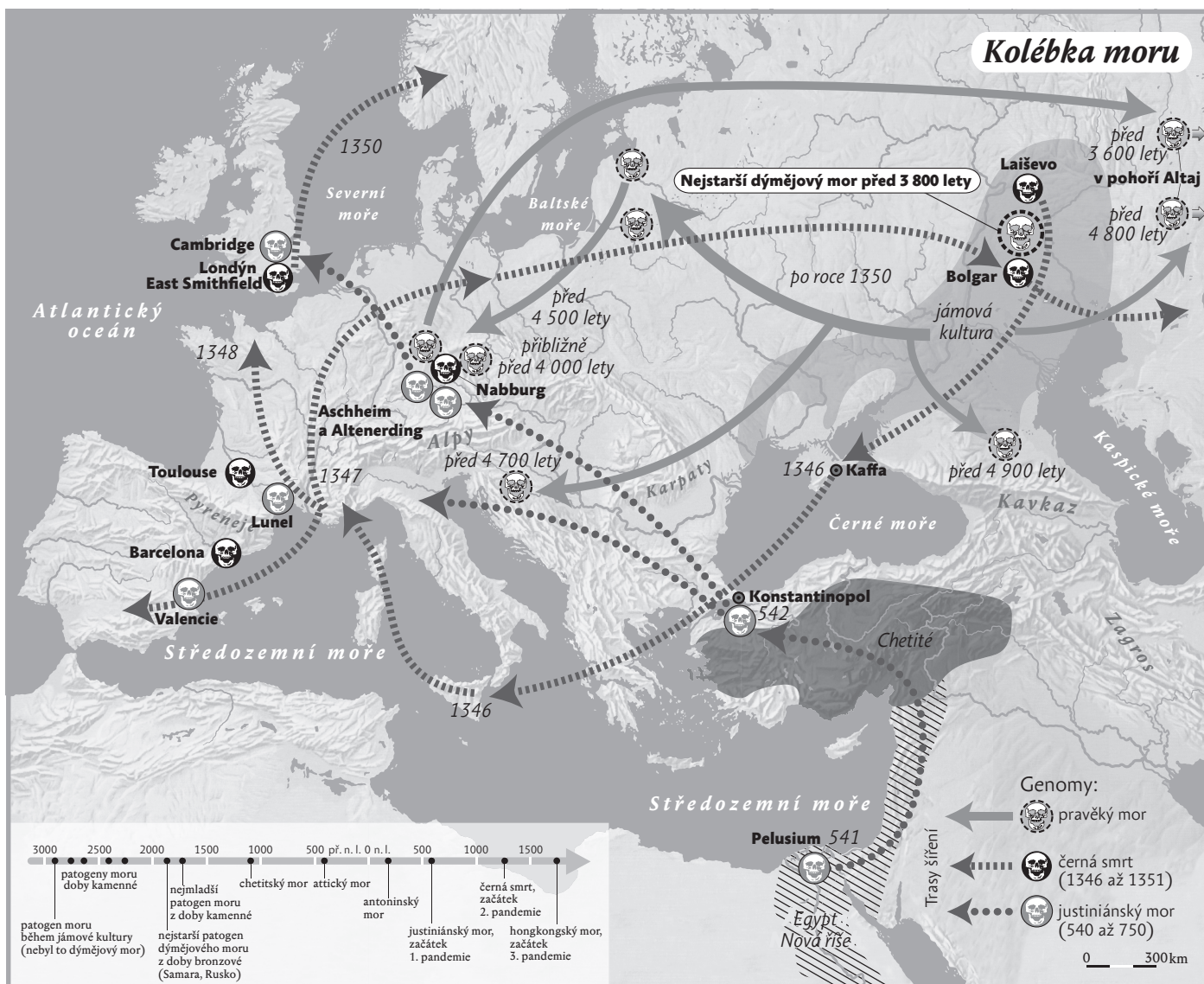

Světově proslulý nález ze Saska-Anhaltska: kromě zbraní a šperků našli vykradači hrobů v roce 1999 i disk z Nebry. Jeho stáří se odhaduje na 3 600 let a řadí se k nejstarším konkrétním zobrazením oblohy.

Nástěnný reliéf v zádušním chrámu Ramsese III. v chrámovém komplexu Medinet Habu. Znárodňuje boj Egyptanů proti útočícím „mořským národům“. Doba bronzová znamenala počátek epochy bojů o zdroje a moc.

Mor dělal Evropanům společnost po celý středověk, smrt byla všudypřítomná. „Tanec smrti“ od Michaela Wolgemuta z roku 1493 odráží dobový pocit nadcházející zkázy.

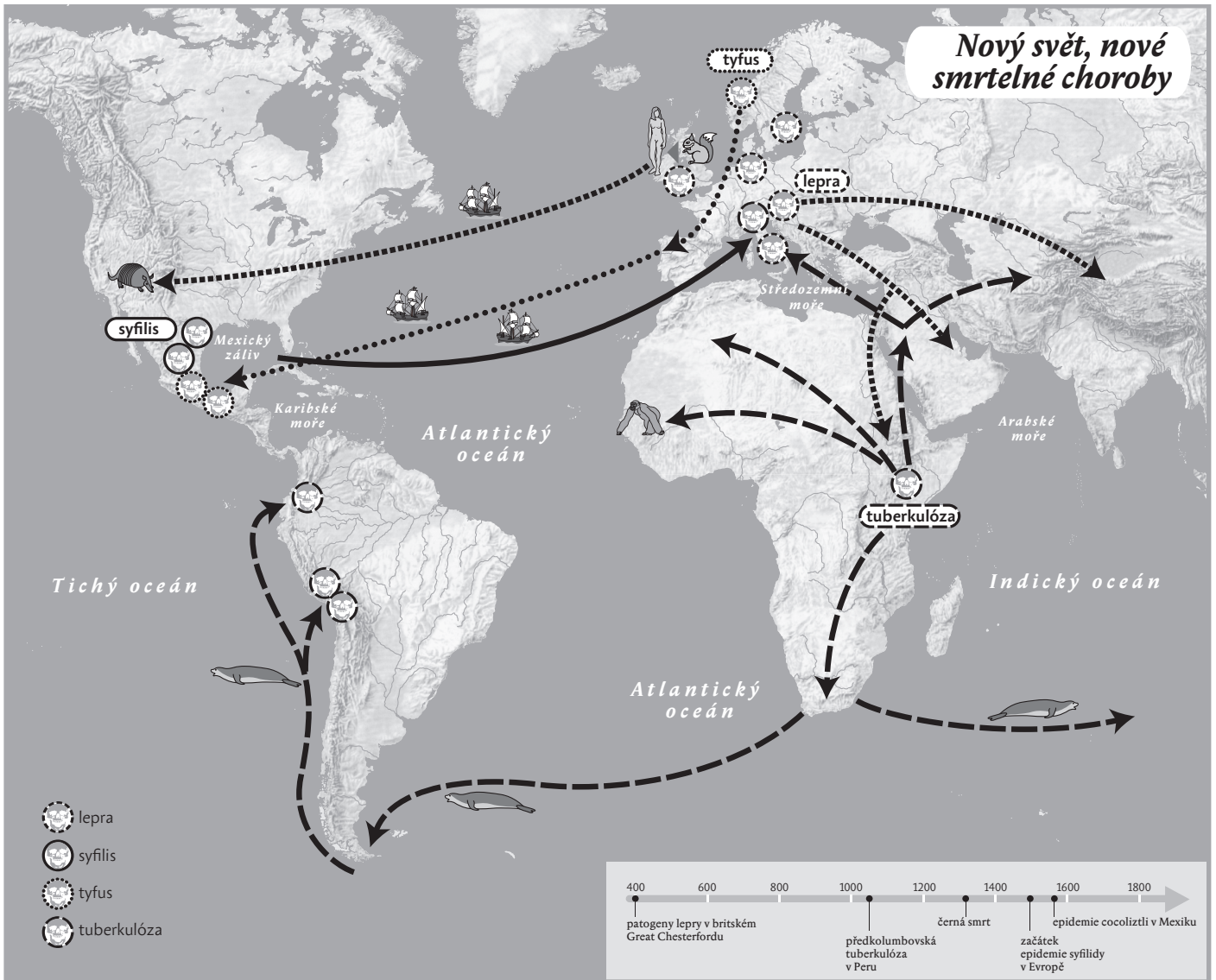
Lidé po dlouhou dobu netušili, odkud se záhadný mor bere a jak se přesně přenáší. Když v roce 1898 Arnold Böcklin pracoval na své kresbě „Mor“, Alexandre Yersin právě objevil bakterii moru.

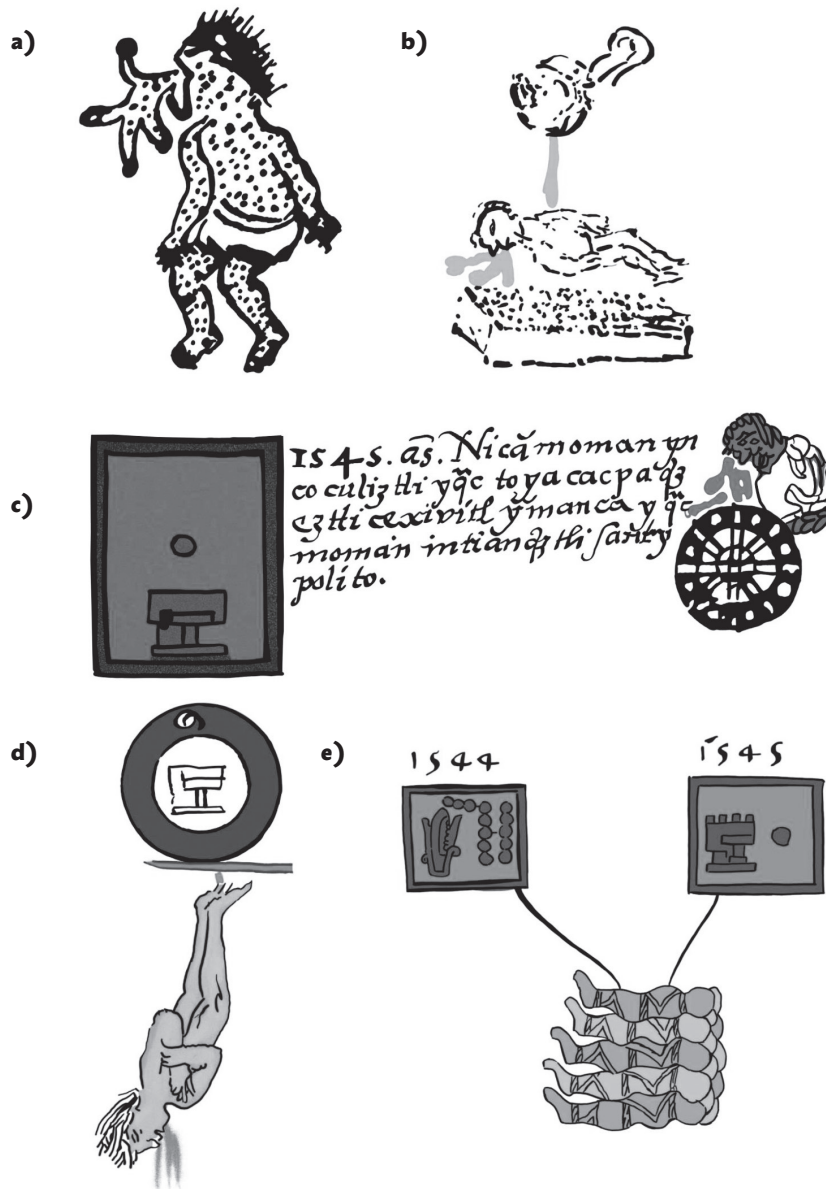

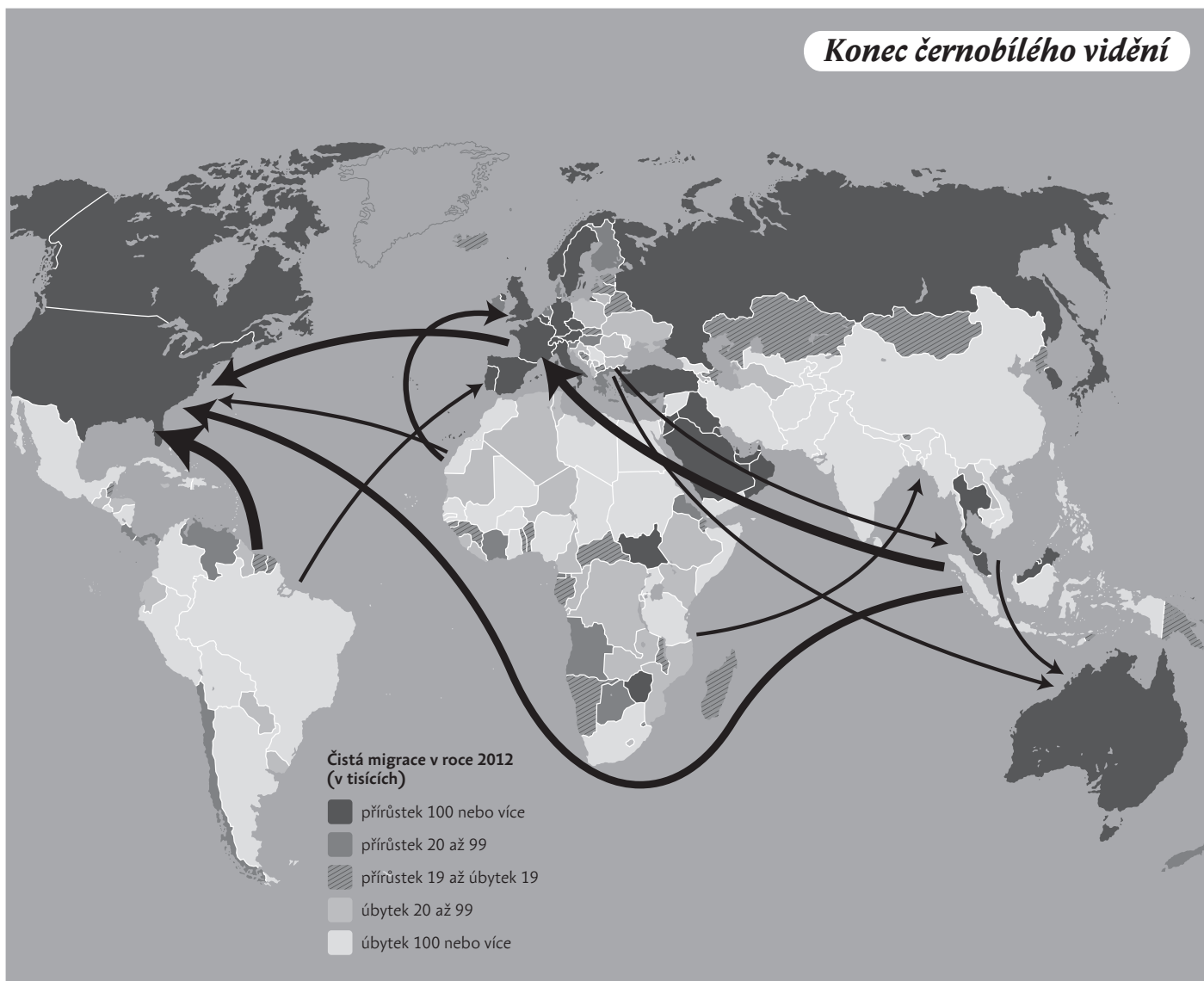
Když přišel tento lékař, bylo zle: ochranný zobák na mědirytině ze 17. století ukazuje, že lidé přinejmenším tušili riziko infekce skrze dýchací cesty.

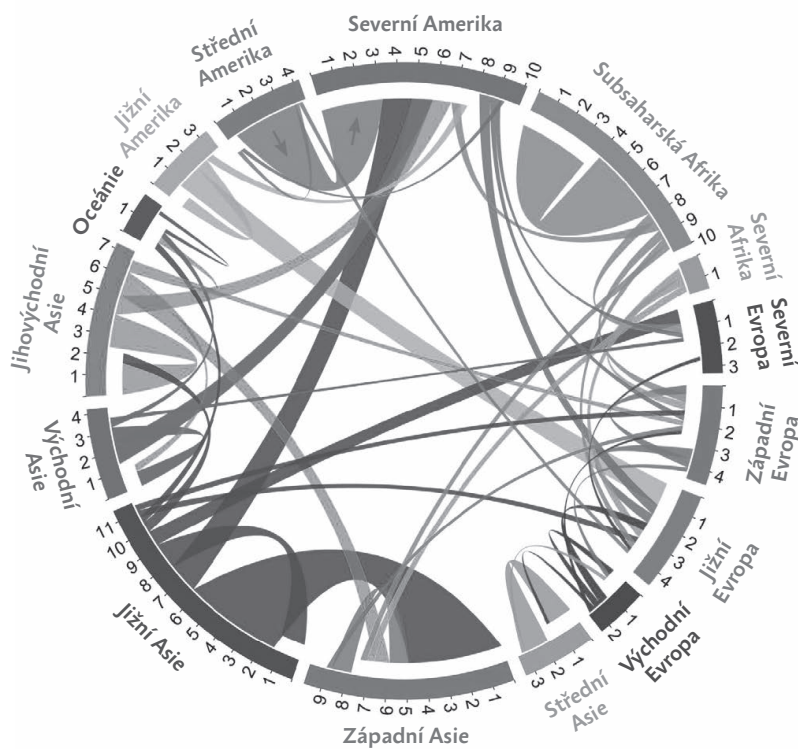

Domorodé piktogramy z raného koloniálního Mexika. Ilustrují epidemii cocoliztli v polovině 16. století. Kromě krvácejících úst a nosu jsou vyobrazeny také letopočty a hromadné hroby.

Tato grafika znázorňuje globální migrační pohyby: čím silnější jsou šípky, tím více lidí migruje. Ve srovnání se západní Asií a Severní Amerikou přitahuje Evropa relativně málo migrantů.